



# Turun yliopiston ylioppilaskunnan Yhdenvertaisuusohjelma 2024

## Sisällysluettelo

1		
2		
3		
4		
5		
6	1. Johdanto .....	2
7	1.1 Lukuohje.....	3
8	2. Yhdenvertaisuuden edistämisen toimialueet .....	3
9	2.1 Ikä.....	3
10	2.2 Alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli.....	4
11	2.3 Uskonto, maailmankatsomus ja vakaumus.....	5
12	2.4 Poliittinen tai ammattiyhdystötoiminta.....	5
13	2.5 Perhe- ja hoivasuhteet .....	6
14	2.6 Sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitetut piirteet ja	
15	seksuaalinen suuntautuminen .....	7
16	2.7 Terveystila ja vammaisuus.....	8
17	3. Turun yliopiston ylioppilaskunta (TY Y).....	9
18	3.1. TYYn toimintayhteisö .....	9
19	3.2 TYY työyhteisönä.....	10
20	4. Järjestöt .....	11
21	4.1 Järjestöyhteisö.....	11
22	4.2 Tapahtumat ja turvallisempi tila.....	13
23	4.3 Viestintä.....	15
24	5. Yliopisto ja yhteiskunta.....	16
25	5.1 Yliopisto .....	16
26	5.2 Yhteiskunta .....	18
27	6. Ohjelman toteutumisen arviointi .....	19
28		



## 29 1. Johdanto

30 TY Yn yhdenvertaisuusohjelma on edustajiston hyväksymä toimintaa ohjaava  
31 linjaus ylioppilaskunnan yhdenvertaisuustyön tavoitteista. Ohjelma täydentää  
32 ylioppilaskunnan poliittista linjapaperia sekä strategisia tavoitteita  
33 yhdenvertaisuuskysymysten osalta. Se on tarkoitettu ennen kaikkea TY Yn sisäisten  
34 elinten välineeksi. Yhdenvertaisuus on yksi TY Yn keskeisistä arvoista. Kaikkien  
35 perustehtävässä määriteltyjen elementtien toteutumiseksi on ensiarvoisen tärkeää  
36 se, että opiskelija tuntee itsensä yhdenvertaiseksi yliopistoyhteisön jäseneksi.  
37 Yliopiston ja ylioppilaskunnan lisäksi TY Yn järjestöjen toiminnalla suuri merkitys  
38 yhdenvertaisuuden toteutumisessa yliopistoyhteisön jokapäiväisessä elämässä.  
39 Käsillä olevan ohjelman tarkoitus on siksi paitsi ohjata TY Yn toimintaa, mutta myös  
40 linjata TY Yn jäsenille tarkoitettun yhdenvertaisuusoppaan sisällöstä.  
41 Yliopistoyhteisön yhdenvertaisuus on myös jäsentensä vastuulla.

42 TY Yn yhdenvertaisuusohjelman tavoitteena ovat yhdenvertainen ja tasa- arvoinen  
43 yliopistoyhteisö ja yhteiskunta. TY Y on feministinen ja antirasistinen toimija  
44 Yhdenvertaisuusohjelmaansa toteuttamalla TY Y pyrkii siihen, että opiskelijat voivat  
45 toteuttaa itseään vailla pelkoa syrjinnästä niin yliopistossa, TY Yn järjestöissä kuin  
46 arkielämässään yliopistoyhteisön ulkopuolella.

47 Suomen perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Lain  
48 yhdenvertaisuutta käsittelevässä pykälässä todetaan lisäksi, että ”ketään ei saa  
49 ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän,  
50 kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai  
51 muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” (Perustuslaki 6 § 2). Vuoden 2014  
52 lopussa voimaan tullut yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perustuslaissa  
53 mainittujen ominaisuuksien lisäksi (sukupuolta lukuun ottamatta) seuraavien  
54 henkilöön liittyvien syiden perusteella: kansalaisuus, poliittinen toiminta,  
55 ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet ja seksuaalinen suuntautuminen.  
56 Sukupuolten tasa-arvoa ja sen edistämistä käsitellään erikseen laissa naisten ja  
57 miesten välisestä tasa-arvosta, jossa myös kielletään syrjintä sukupuoli-identiteetin  
58 tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

59 Yhdenvertaisuuslainsäädäntö velvoittaa sekä yliopistoa että TY Ytä. Yliopiston tulee  
60 edistää ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista paitsi työnantajan, myös  
61 koulutuksen järjestäjän näkökulmasta. TY Yn kohdalla velvoite koskee ennen  
62 kaikkea TY Ytä työnantajana. Lisäksi ylioppilaskunnan tulee edistää  
63 yhdenvertaisuuden toteutumista myös laajemmin – onhan ylioppilaskunnan  
64 tarkoitus ”olla jäsentensä yhdyssiteenä ja edistää heidän yhteiskunnallisia,  
65 sosiaalisia ja henkisiä sekä opiskeluun ja opiskelijan asemaan yhteiskunnassa  
66 liittyviä pyrkimyksiä” (Yliopistolaki 46 § 1).



## 67 1.1 Lukuohje

68 Jotta tavoitteet saavutetaan, on niille kirjattu vastuusektorit tai toimijat ja  
69 tavoitteiden edistymistä tukevat toimenpiteet. Kunkin tavoitteen kohdalle on  
70 kirjattu tahot, jotka ovat tavoitteen edistämisestä ja toimenpiteiden  
71 toteuttamisesta päävastuussa. Näitä sektoreita TYYn toimistolta ovat  
72 sosiaalipolitiikka (sopo), koulutuspolitiikka (kopo), yhdenvertaisuus (yv),  
73 kansainvälisyys (kv), järjestöt sekä pääsektori. Lisäksi mainittuna ovat TYYn  
74 häirintäyhdyshenkilöt, edustajiston puheenjohtajisto (epj) sekä edustajiston  
75 toimikunnat.

76 Tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltu neljän pääotsikon alle; Yhdenvertaisuuden  
77 edistämisen toimialueet, Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY), järjestöt sekä  
78 yliopisto ja ylioppilaskunta. Osiossa kuusi esitellään dokumentin seurantaan varten  
79 olevat toimenpiteet. Lisäksi dokumentin lukemista tukevat TYYn nettisivuilta  
80 löytyvä käsitteenmäärittelydokumentti sekä TYYn laajemmalle yhteisölle  
81 tarkoitettu yhdenvertaisuusopas.

82

## 83 2. Yhdenvertaisuuden edistämisen toimialueet

84  
85 Tässä kappaleessa tuodaan esille yhdenvertaisuusohjelman tavoitteita ja  
86 toimenpiteitä teemoitettuina toiminta-alueina, joihin ylioppilaskunnassa tulee  
87 kiinnittää huomiota. Toiminta-alueiden sisältöinä ovat 1) eri-ikäiset opiskelijat, 2)  
88 alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli, 3) uskonto, maailmankatsomus ja  
89 vakaumus, 4) poliittinen ja ammattiyhdistystoiminta, 5) perhe- ja hoivasuhteet, 6)  
90 sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitetut piirteet ja seksuaalinen  
91 suuntautuminen ja 7) terveydentila ja vammaisuus.

92 Mainitut toiminta-alueet eivät ole täydellinen lista, ja ylioppilaskunnan tuleekin  
93 kehittää jatkuvasti toimintaansa yhdenvertaisemmaksi kriittisestä näkökulmasta.  
94 Eriyistä huomiota tulee kiinnittää marginalisoituihin ihmisryhmiin.  
95 Intersektionaalisessa feminismissä pyritään purkamaan syrjintää läpileikkaavasti  
96 erilaisten identiteetti-positioiden tarkastelun avulla. Yhdenvertaisuutta  
97 edistettäessä tulee tiedostaa rakenteellinen syrjintä, joka vaikuttaa esimerkiksi  
98 kielen, käsitysten, kulttuurin, lakien, kasvatuksen ja instituutioiden kautta.

### 99 2.1 Ikä

100 Ikäsyrjinnällä tarkoitetaan sellaista toimintaa, joka estää tai vaikeuttaa henkilön  
101 osallistumista ylioppilaskunnan tai opiskelijayhteisön toimintaan hänen iästään  
102 johtuen. Toimintaympäristön nuorekkuus voi vaikeuttaa iäkkäämpien  
103 opiskelijoiden ja työntekijöiden osallistumista toimintaan. TYY pyrkii edistämään



104 eri-ikäisten osallisuutta ja pyrkii toiminnallaan vähentämään niitä esteitä, jotka  
105 voivat aiheuttaa eri-ikäisten ihmisten eriarvoisuutta.

106 **Edunvalvonta huomioi eri-ikäiset ja eri elämänvaiheessa olevat opiskelijat.** (kopo,  
107 sopo, yv ja kaikkien toimielinten puheenjohtajat)

- 108 – Huomioidaan opiskelijoiden eri ikäryhmät ja elämäntilanteet esimerkiksi  
109 jäsenkyselyitä laadittaessa, jotta saadaan tietoa ikäryhmien ja erilaisissa  
110 elämäntilanteessa olevien opiskelijoiden erityistarpeista, tuutori- ja  
111 järjestökoulutuksissa, puheenjohtajana kaikissa TYYn toimielimissä,  
112 kannanotoissa ja lausunnoissa.

113  
114  
115

## 2.2 Alkuperä, etninen tausta, kansalaisuus ja kieli

116 Turun yliopiston ylioppilaskunta on kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö.  
117 TYY edistää yhdenvertaisuutta aktiivisesti alkuperän, kansalaisuuden, etnisyyden ja  
118 kielen perusteella toiminnassaan. Valkoisuusnormi tuottaa usein hierarkkisia  
119 ajatusrakennelmia, jossa valkoinen eurooppalaisuus nähdään muita kulttuureja  
120 ylempänä tai parempana. Kaikilla on vastuu rasististen rakenteiden purkamisessa.

121 **TYYn virallinen kieli on suomi, mutta TYY viestii johdonmukaisesti kaksikielisesti:**  
122 **suomeksi ja englanniksi.** (kv, tapahtuma ja TYYn hallitus, viestintä)

- 123 – Julkaistaan hakukuulutukset TYYn eri toimijaryhmiin aina suomeksi ja  
124 englanniksi.
- 125 – Käytetään TYYn toimijaryhmien sisäisessä viestinnässä aina suomen lisäksi  
126 englantia, kun ryhmään kuuluu henkilöitä, jotka eivät osaa suomea.
- 127 – Huomioidaan kansainväliset opiskelijat TYYn kulttuuritapahtumissa  
128 esimerkiksi juontamalla tilaisuudet englanniksi ja suomeksi.
- 129 – Luodaan opiskelijayhteisö, jossa vallitsee moninaisia kulttuureja sekä  
130 alkuperää kunnioittava ja ennakkoluuloton ilmapiiri.
- 131 – Järjestetään ja edistetään toimintaa ja tapahtumia, jossa suomalaiset ja  
132 kansainväliset opiskelijat kohtaavat.
- 133 – TYYn tapahtumien markkinoinnissa ja toteutuksessa huomioidaan  
134 kulttuurien ja alkuperän moninaisuus ja panostetaan avoimuuteen.
- 135 – Opastetaan järjestöjä kunnioittamaan kulttuureita järjestön toiminnassa ja  
136 järjestöarjessa.
- 137 – Tunnistetaan ja tiedostetaan alkuperän ja yhteiskuntaluokan vaikutus  
138 toiminnan saavutettavuuteen ja toimitaan sen edistämiseksi.
- 139 – Edustajiston päätöksenteossa on mukana myös kansainvälisiä opiskelijoita.

140

141 **Edustajiston päätöksenteossa on mukana myös kansainvälisiä opiskelijoita.**  
142 (Pääsihteeri, epj, kv ja viestintä)

- 143 – Tarjotaan edustajistoryhmille englanninkielisiä materiaaleja, jotta  
144 edustajistoryhmät voivat viestiä toiminnastaan ja kuulla kansainvälisiä  
145 opiskelijoita.



- 146 – Edustajiston koulutuksiin ja TYYn päättävien toimielimien infotilaisuuksiin  
147 osallistuminen on mahdollista myös englanniksi.  
148 – Kannustetaan opiskelijoita hakemaan TYYn päättäviin toimielimiin laajasti  
149 myös englanniksi.  
150 – Järjestetään kansainvälisille edaattoreille tulkkaus suomesta englantiin  
151 edustajiston kokouksiin.  
152 – TYYn toimintaa ohjaavat dokumentit, edustajiston ja hallituksen kokousten  
153 esityslistat ja päätösluettelot sekä kokousliitteet ovat saatavilla myös  
154 englanniksi.  
155 – Viestitään edustajiston kokouksista jo kokouksen aikana myös englanniksi  
156 esimerkiksi Instagramissa.  
157 – Linjataan vuosibudjetin teon yhteydessä, mitkä kaikki jatkuvan toiminnan  
158 dokumentit halutaan kääntää ja varataan käännöskuluihin sen mukaan  
159 varoja budjetista.  
160

### 161 **2.3 Uskonto, maailmankatsomus ja vakaumus**

162 Turun Yliopiston ylioppilaskunta on kansainvälinen ja monikulttuurinen yhteisö,  
163 sekä antirasistinen toimija. Kaikilla on oltava mahdollisuus olla osana  
164 opiskelijayhteisöä ja TYYn toimintaa omasta uskonnosta, maailmankatsomuksesta  
165 tai vakaumuksesta riippumatta. Toimintaympäristössä saattaa kuitenkin vallita yksi  
166 vahva näkemys myös tiedostamatta. TYYn tulee luoda mahdollisuudet  
167 moninaisten näkökulmien ja maailmankatsomusten esittämiselle sekä sen  
168 arvostukselle ja kunnioittamiselle. Toimitaan rasismien ja muunlaisen syrjivän  
169 kohtelun minimoimiseksi.

170 **Jokainen voi osallistua TYYn toimintaan huolimatta vakaumuksestaan tai**  
171 **uskonnostaan. (Sopo ja yv)**

- 172 – Huomioidaan uskontojen ja vakaumusten moninaisuus sekä suhtaudutaan  
173 niihin arvostavasti.  
174 – Hiljentymisen ja oman uskonnon harjoittaminen yliopistolla on mahdollista.  
175 – Kartoitetaan, onko yliopistolla riittävästi eri uskonnonharjoittajille sopivia  
176 rauhallisia tiloja hiljentymistä varten.  
177 – Tiedotetaan yliopistolta löytyvistä hiljentymiseen ja oman uskonnon  
178 harjoittamiseen mahdollistavista paikoista jäsenille lukukausittain.  
179

### 180 **2.4 Poliittinen tai ammattiyhdystötoiminta**

181 TYY on moniarvoinen ja poliittinen yhteisö, jonka sisällä näkemykset voivat usein  
182 erota toisistaan vahvasti. Edustajistossa toimii niin puoluepoliittisesti sitoutuneita  
183 kuin sitoutumattomia ryhmiä.

184 Ylioppilaskunnan yksi perustehtävä on "valmistaa opiskelijoita aktiiviseen,  
185 valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen". TYYn piirissä toimii



186 puoluepoliittisesti sitoutunutta ja sitoutumatonta yhdistystoimintaa. TYY heijastaa  
187 toiminnassaan edustajiston hyväksymiä kantoja.

188 **Erilaiset poliittiset suuntaukset näkyvät monipuolisesti vaalien yhteydessä.**  
189 **Kenenkään mielipidettä ei sivuuteta puoluekannan tai poliittiseen toimintaan**  
190 **osallistumisen perusteella.** (Pääsihteeri, epj ja edustajistoryhmät)

- 191 – Ylläpidetään TYYn tapahtumissa ja tilaisuuksissa avointa ja rakentavaa  
192 keskustelukulttuuria.
- 193 – Kaikilla edustajiston jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa  
194 mielipiteensä.

195  
196 **Kaikilla edustajiston jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa**  
197 **mielipiteensä.** (Pääsihteeri, epj ja edustajistoryhmät)

- 198 – Edustajiston kokouksissa ja niitä valmisteltavissa tapaamisissa kiinnitetään  
199 huomiota puheenvuorojen jakautumiseen, asialliseen käytökseen ja  
200 osallistumiseen sekä kannustavaan ilmapiiriin.
- 201 – Turvallisemman tilan periaatteita toteutetaan edustajiston kokouksissa.
- 202 – Edustajiston jäsenten ja varajäsenten ryhmäytymiseen ja tutustumiseen  
203 panostetaan turvallisen ja hyvän ilmapiirin luomiseksi.
- 204 – TYYn toiminnassa ja viestinnässä annetaan tilaa eri mielipiteiden  
205 esittämiseksi, kunhan ne noudattavat lakia ja turvallisemman tilan  
206 periaatteita.

207  
208 **Kaikilla hallituksen jäsenillä on turvallinen ja kannustava ympäristö osoittaa**  
209 **mielipiteensä.** (Hpj)

- 210 – Hallitus luo omalle toimikaudelleen pelisäännöt siitä, miten turvallinen  
211 ilmapiiri säilyy vaikeissakin poliittisissa keskusteluissa.
- 212 – Varmistetaan turvallinen ilmapiiri myös eriävälle mielipiteelle ja avoimelle  
213 keskustelulle.

214  
215

## 216 **2.5 Perhe- ja hoivasuhteet**

217 Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjinnän perhe- tai hoivasuhteista johtuen.  
218 Perhesuhteilla tarkoitetaan henkilön puolisoa, lapsia, vanhempia ja sisaruksia. TYYn  
219 jäseniin kuuluu suuri joukko perheellisiä opiskelijoita, jotka tasapainottelevat  
220 perhe-elämän ja opiskelun sekä mahdollisen työn yhdistämisen kanssa.  
221 Perheellisellä opiskelijalla tarkoitetaan tässä yhteydessä opiskelijaa, jolla on  
222 huollettavana alaikäinen lapsi tai lapsia.

223 **Ylioppilaskunta mahdollistaa jäsentensä osallistumisen toimintaan ja**  
224 **päätöksentekoon vanhemmuudesta tai ikääntyvän tai sairastuneen muun**  
225 **lähiomaisen hoitamisesta riippumatta.** (Sopo ja yv)

- 226 – Hyödynnetään SYL:n opasta perheellisten opiskelijoiden tukemiseen



- 227 – Mahdollistetaan perheellisten opiskelijoiden toistensa kohtaaminen  
228 tapahtuman ja viestinnän avulla. Mahdollistetaan tällä tavalla  
229 vertaistoiminnan löytäminen.  
230 – Merkitään tapahtumakuvauksiin tieto perheystävällisyydestä.  
231 – Kannustetaan järjestöjä järjestämään perheellisille sopivia tapahtumia.  
232

233 **Opiskelijaravintoloissa on vaivatonta vierailta lasten kanssa. (Sopo ja yv)**

- 234 – Vaikutetaan Unicaan, jotta opiskelijaruokaloissa olisi syöttötuoleja sekä  
235 edullisempia lapsille sopivia annoskokoja myynnissä  
236

237 **Perheelliset ja hoivavelvoitteiset opiskelijat tuntevat paremmin mahdollisuudet**  
238 **lähteä opiskelijavaihtoon ja harjoitteluun ulkomaille. (Sopo and kv)**

- 239 – Vaikutetaan yliopistoon, jotta Erasmus+ -tuet tulevat tutuiksi.  
240

241 **2.6 Sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, kehon sukupuolitetut piirteet ja**  
242 **seksuaalinen suuntautuminen**

243 Ketään TYyn piirissä toimivaa henkilöä ei syrjitä tai häiritä sukupuolesta,  
244 sukupuolen ilmaisusta, kehon sukupuolitetuista piirteistä tai seksuaalisesta  
245 suuntautumisesta johtuen. Häirinnällä tarkoitetaan kaikkea epäoikeudenmukaista  
246 ei-toivottua käytöstä, esimerkiksi seksuaalista häirintää tai kiusaamista.  
247 Epäoikeudenmukainen käytös tarkoittaa kaikkea sitä käytöstä, mitä ei voida pitää  
248 yleisesti hyväksyttävänä tai joka loukkaa tahallisesti tai tosiasiallisesti toista ihmistä  
249 tai ryhmää. TY edistää sukupuolisensitiivistä ajattelua purkamalla sukupuoleen ja  
250 sukupuolen ilmaisuun liittyviä stereotyyppioita. Todellinen tasa-arvo ja  
251 yhdenvertaisuus toteutuvat, kun sukupuoli tai muut yksilöön liittyvät  
252 ominaisuudet tai piirteet eivät vaikeuta TYyssä toimimista tai muodostu sille  
253 esteeksi.

254 **TYY huomioi toiminnassaan sukupuolen moninaisuuden. (Sopo, viestintä, kv ja yv)**

- 255 – Vältetään sukupuolisidonnaisia termejä ja ~~sukupuolen perusteella~~  
256 ~~tapahtuvaa lokeroimista~~ sukupuolittamista.  
257 – Kyselylomakkeita tehdessä pohditaan sukupuolen kysymisen  
258 tarpeellisuutta.  
259

260 **Oman sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen ilmaiseminen on mahdollista**  
261 **sukupuolesta tai suuntautumisesta riippumatta. (Sopo ja yv)**

- 262 – Rohkaistaan keskusteluun seksuaalisuuden ja sukupuolen  
263 moninaisuudesta.  
264 – Järjestetään jäsenille koulutuksia seksuaalisuuden ja sukupuolen  
265 moninaisuuteen liittyen yhdessä yliopiston tasa-arvotoimikunnan kanssa.  
266 – Osallistutaan seksuaalisuutta ja sukupuolen moninaisuutta käsitteleviin  
267 kampanjoihin.





268  
269  
270

**Tapahtumiin ja tilaisuuksiin on turvallista osallistua sukupuolesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumatta. (Tapahtuma ja yv)**

271  
272  
273  
274  
275  
276  
277

- TYYn tapahtumien cis-heteronormatiivisia ja sukupuolittuneita tapoja ja perinteitä kartoitetaan ja niiden normatiivisuutta puretaan ja muokataan.
- TYYn järjestämissä tapahtumissa on ilmoitettu taho, johon voi olla yhteydessä, mikäli ei koe tapahtumaa tai tilaisuutta turvalliseksi.

## 2.7 Terveystila ja vammaisuus

278  
279  
280  
281  
282  
283  
284  
285

Yliopiston toimintaympäristöä ei ole täysin suunniteltu opiskelijoiden toimintakyvyn moninaisuus huomioiden. Opiskelija voi kohdata esimerkiksi vammaisuuden vuoksi puutteita yhdenvertaisuuden toteutumisessa. Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa myös ylioppilaskuntaa tekemään kohtuullisia mukautuksia vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. TYY ~~pyrkii edistämään~~ esteettömyyden periaatteita niin rakentamisen, osallistumisen kuin palveluidenkin tasolla, sekä omassa toiminnassaan että vaikuttamistyössä ulkopuolisiin tahoihin.

286  
287  
288

Esteitä opiskelijoille voivat aiheuttaa rakennettu ympäristö sekä puutteelliset tukipalvelut, jotka ovat edellytys yhdenvertaiselle opiskelulle ja toimimiselle yliopistoyhteisössä.

289

**TYYn tilat ovat saavutettavia ja esteettömiä. (Pääsihteeri, tilavastaava, sopo ja yv)**

290  
291  
292  
293  
294  
295  
296  
297  
298  
299  
300

- Tiloja remontoidessa suositaan esteettömiä ratkaisuja, ~~joita pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.~~
- Uusia tiloja hankittaessa varmistetaan tilojen esteettömyys ja pyritään valitsemaan esteettömin vaihtoehto.
- Parannetaan esteettömyyttä TYYn tiloissa esteettömyyskartoituksen pohjalta.
- Vakiinnutetaan TYYn tapahtumiin saavutettavuusmerkintöjen käyttäminen.
- Ohjeistetaan järjestöjä viestimään tapahtumien saavutettavuudesta valmiilla tekstipohjilla, kun tapahtuma järjestetään TYYn tilassa.
- TYY puuttuu yliopistoyhteisössä ilmenevään ableismiin.

301  
302  
303

**Opiskelijat hakevat ja saavat apua mielenterveyden ongelmiin varhaisessa vaiheessa. Omasta mielenterveysongelmasta puhuminen ei leimaa puhujaa. (Sopo, kv ja yv)**

304  
305  
306  
307  
308

- Vaikutetaan YTHS:n mielenterveyspuolen riittävien resurssien turvaamiseksi.
- Tuodaan esiin kampuskaupungeissa toimivia eri mielenterveyspalveluita tarjoavia tahoja.
- Viestitään mielenterveyspalveluista ja -asioiden käsittelystä myös englanniksi.





- 309 – Järjestetään opiskelijoiden mielenterveysongelmia käsitteleviä kampanjoita  
310 ja osallistutaan vuosittaiseen opiskelijoiden mielenterveysviikkoon.  
311 – Kannustetaan järjestöjä mukaan kampanjoihin sekä osallistumaan  
312 vuosittain opiskelijoiden mielenterveysviikkoon.  
313 – Rakennetaan opiskelijoiden mielenterveydestä puhumisen kulttuuria ja  
314 koulutetaan opiskelijoita asian puheeksi ottamisesta.  
315

### 316 **Vammaisuus ei ole opiskelijavaihdon tai ulkomaanharjoittelun este (kv, sopo)**

- 317 – Lisätään tietoa Erasmus+ -vaihtoista ja apurahoista  
318 – Vaikutetaan opiskelija-asumisen esteettömyyteen kampuskaupungeissa  
319

## 320 **3. Turun yliopiston ylioppilaskunta (TYY)**

321 Tämän osion tavoitteet ja toimenpiteet koskevat ennen kaikkea TYYtä  
322 työnantajana sekä toiminta- ja työyhteisönä. TYYn nimellä toimivia tahoja ovat  
323 TYYn edustajisto, hallitus, siivet ja työntekijät, sekä hallituksen ja edustajiston  
324 nimittämät toimikunnat ja työryhmät.

### 325 **3.1. TYYn toimintayhteisö**

#### 326 **TYYN toiminta on saavutettavaa (sopo, häirintäyhdyshenkilöt, pääsektori)**

- 327 – Jokainen TYYn toiminnassa mukana oleva koulutetaan  
328 yhdenvertaisuudesta ja sen edistämisestä.  
329 – TYYn toiminnassa mukana olevia koulutetaan siitä, miten toimia  
330 havaitessaan tai kokiessaan vihapuhetta, häirintää, syrjintää tai rasismia.  
331 – Luodaan TYYn sivuille yhdenvertaisuuden palautelomake, johon  
332 huomaamastaan epäkohdasta voi ilmoittaa anonymisti. Tehdään selväksi  
333 palautteen antajille, mikä on anonymin ja nimellä annetun palautteen ero.  
334

#### 335 **Kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet hakea mukaan ja tulla valituksi TYYn** 336 **toimintaan. (pääsektori, hallinto- ja järjestösektori, viestintäsektori)**

- 337 – Hakukuulutuksista viestitään monikanavaisesti ja -kielisesti.  
338 – Edustajistovaaleissa kannustetaan vaaliryhmiä kiinnittämään huomiota  
339 saavutettavaan viestintään ja oman ehdokasjoukon moninaisuuteen.  
340 – TYY ja keskusvaalilautakunta puuttuvat mahdolliseen syrjivään tai  
341 epäasialliseen edustajistovaalikampanjointiin tai -mainostamiseen.  
342 Puuttumiseen on keinoja ja ohjeistukset.  
343 – Avataan ehdokasasettelun, hallitusvalinnan ja muiden henkilövalintojen  
344 käytäntöjä TYYn viestintäkanavissa.  
345 – Valinta- ja rekrytointitilanteissa sovelletaan hakukriteereitä yhdenvertaisesti,  
346 jotta suojatut henkilökohtaiset ominaisuudet eivät vaikuta valintoihin.  
347

#### 348 **TYYN viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista. (viestintäsektori)**



- 349 – TYYn viestinnässä huomioidaan materiaalien luettavuus, kuten kontrastit ja  
350 värien erottuminen. Sähköiset materiaalit tuotetaan lukulaitteille sopiviksi.  
351 – Viestitään toiminnasta ja tapahtumista kattavasti myös englanniksi.  
352 – TYYn nettisivuja päivitettäessä päivitetään suomenkielinen ja  
353 englanninkielinen osio yhtä aikaa.  
354 – TYYn viestinnässä ei käytetä stereotyyppittelevää kieltä tai kielikuvia  
355 esimerkiksi eri oppialoja, kulttuureja tai vähemmistöjä koskien tai puhuta  
356 vakaumuksista loukkaavasti.  
357

358 **Asiakirjojen ja esitysten valmistelu on avointa.** (pääsektori, hallinto- ja  
359 järjestösektori)

- 360 – Julkaistaan hallituksen ja edustajiston kokousten esityslistat ja julkiset  
361 liitetiedostot TYYn nettisivuilla ajoissa ennen kokousta, mikäli ne eivät sisällä  
362 henkilötietoja.  
363 – Tarjotaan jäsenille tilaisuuksia osallistua asiakirjojen valmisteluun  
364 esimerkiksi kyselyiden ja workshopien muodossa  
365

366 **TYY tarjoaa opiskelijalle riittävät palvelut opiskelupaikkakunnasta riippumatta.**  
367 (pääsektori, järjestösektori, Satakunnan opiskelijakoordinaattori)

- 368 – Satakunnan kampusten opiskelijat saavuttavia palveluita ja palveluiden  
369 tarpeita kartoitetaan ja kehitetään kartoitusten mukaisesti.  
370 – Kommunikaatiotapoja kehitetään kampusten välillä.  
371 – Hybridiosallistumismahdollisuus järjestetään tapahtumissa ja koulutuksissa  
372 sitä välttämättä tarvitseville.  
373

374 **Kaikki opiskelijat tuntevat itsensä tervetulleiksi yliopistoyhteisöön.**  
375 (tuutorointisektori)

- 376 – TYYn tuutorivastaava ja yhdenvertaisuusvastaava kouluttavat järjestöjen  
377 tuutorivastaavia ja tuutoreita opiskelijoiden moninaisuudesta,  
378 sosioekonomisista taustoista, erilaisista vähemmistöistä ja niiden  
379 huomioimisesta yliopistoyhteisössä sekä moniperustaisesta syrjinnästä.  
380

381 **Kaikki opiskelijat saavat tukea myös muissa kuin opiskeluun liittyvissä asioissa.**  
382 (soposektori)

- 383 – Hyödynnetään yhteistyötahojen tapahtumia ja kampanjoita tietoisuuden ja  
384 vertaistoiminnan lisäämiseksi.  
385 – Opiskelijoita opastetaan hyödyntämään ja käyttämään matalan kynnyksen  
386 mielenterveyspalveluita, kuten Mielen päällä -toimintaa, OpintoVartua ja  
387 mielenterveyspolkua.  
388

389

390 **3.2 TYY työyhteisönä**



391 Jokainen TYYn toimistolla työskentelevä tuntee yhdenvertaisuusohjelman sisällön  
392 ja tietää, kuinka edistää sen tavoitteita omassa toiminnassaan. (soposektori,  
393 pääsektori)

- 394 – Järjestetään työntekijöille ja uudelle hallitukselle vuoden vaihteessa  
395 yhdenvertaisuuskoulutus.
- 396 – Uusi työntekijä perehdytetään TYYn yhdenvertaisuusohjelmasta.
- 397 – Koulutetaan toimiston väkeä vähintään kerran vuodessa ja lisäksi tarpeen  
398 mukaan yhdenvertaisuusasioista.
- 399

400 TYYn toimiston väki kartuttaa osaamistaan yhdenvertaisuudesta vuosittain  
401 yhdenvertaisuusasioiden kehittämiseksi. (Yhdenvertaisuussektori)

- 402 – TYYn tuutorivastaava ja yhdenvertaisuusvastaava kouluttavat järjestöjen  
403 tuutorivastaavia ja tuutoreita opiskelijoiden moninaisuudesta,  
404 sosioekonomisista taustoista, erilaisista vähemmistöistä ja niiden  
405 huomioimisesta yliopistoyhteisössä sekä moniperustaisesta syrjinnästä.
- 406 – TYYn toiminnassa hyödynnetään ulkopuolisten tahojen  
407 yhdenvertaisuustyön tueksi laatimaa materiaalia ja koulutuksia.
- 408 – Jokainen sektori seuraa ja kehittää yhdenvertaisuustoimintaansa vuosittain  
409 ja raportoi näistä vuosikertomukseensa.
- 410

411

## 412 4. Järjestöt

413 Merkittävä osa opiskelijatoiminnasta ja -kulttuurista tapahtuu järjestöissä, joten  
414 järjestöt ovat hyvin keskeisiä toimijoita yhdenvertaisuuden edistämisessä. Tämän  
415 osion tavoitteet ja toimenpiteet koskevat sekä TYYn että järjestöjen toimintaa.  
416 TYYtä koskevissa kohdissa korostuu ylioppilaskunnan rooli järjestötoimijoiden  
417 kouluttajana ja neuvonta- ja tukipalveluiden tarjoajana. Järjestöjä koulutetaan ja  
418 tuetaan erityisesti tapahtumien järjestämisessä, viestinnässä, jäsenten  
419 yhdenvertaisessa kohtelussa sekä avoimen ja syrjimättömän ilmapiirin luomisessa.

420 Tärkeimmät TYYn käytettävissä olevat keinot yhdenvertaisuuden edistämiseksi  
421 järjestöissä ovat kouluttaminen, järjestöjen tueksi laadittava yhdenvertaisuusopas,  
422 turvallisemman tilan periaatteet ja järjestöjen toiminta-avustushakemusten  
423 pisteytys. Järjestöjä koskevat tavoitteet ja vastuut ovat ohjeellisia, mutta niitä  
424 voidaan hyödyntää toiminta-avustusten myöntöperusteissa. Kun toimenpiteissä  
425 puhutaan järjestöjen ohjeistamisesta, tukemisesta tai kannustamisesta, viitataan  
426 ennen kaikkea yhdenvertaisuusoppaaseen ja koulutuksiin. Turvallisemman tilan  
427 periaatteilla järjestöjä tuetaan yhdenvertaisen ja turvallisen ilmapiirin luomisessa.

428

### 429 4.1 Järjestöyhteisö



430 **Järjestöt saavat riittävästi tukea ja kannustusta yhdenvertaisen toiminnan**  
431 **toteuttamiseen. (sopo, järjestöt, yv, avustustoimikunta)**

- 432 – Kannustetaan järjestöjä nimeämään hallituksestaan
- 433 yhdenvertaisuusvastaavat.
- 434 – Koulutetaan järjestöt TYU:n yhdenvertaisuusoppaasta ja annetaan neuvoja
- 435 yhdenvertaisuuden monipuoliseen huomioimiseen. ja häirintätilanteisiin
- 436 puuttumisesta.
- 437 – Järjestöt tietävät, ketkä vastaavat yhdenvertaisuusasioista TYU:ssä.
- 438 – Yhdenvertaisuusopas on helposti saavutettavissa suomeksi ja englanniksi.
- 439 – Huomioidaan yhdenvertaisuusnäkökohdat läpileikkaavasti muissa
- 440 järjestöjen koulutuksissa.
- 441 – Toiminta-avustushakemusten pisteytyksessä otetaan huomioon järjestöjen
- 442 yhdenvertaisuustoimet tämän ohjelman mukaisesti.
- 443 – Keskustellaan yhdenvertaisuusasioista sosiaalipoliittisten vastaavien
- 444 neuvostossa, joihin kutsutaan myös järjestöjen yhdenvertaisuusvastaavat.
- 445

446 **Järjestöissä vallitsee avoin ilmapiiri ja keskustelukulttuuri. (sopo ja yv)**

- 447 – Koulutetaan ja kannustetaan järjestöjä luomaan itselleen
- 448 yhdenvertaisuussuunnitelma tai -kartoitus, sekä sopimaan siihen liittyvästä
- 449 vuosittaisesta seurannasta.
- 450 – Tuetaan järjestöjä sisäisten ristiriitatilanteiden käsittelyssä tarjoamalla
- 451 neuvontaa ja keskusteluapua tarvittaessa.
- 452 – Ohjeistetaan järjestöjä tiedottamaan TYU:n häirintäyhdyshenkilöistä ja
- 453 asettamaan heidän yhteystietonsa näkyvälle paikalle järjestön toiminnassa.
- 454 – Ohjeistetaan järjestöjä yhdenvertaisuusasioita koskevan palautteen
- 455 keräämisessä ja käsittelyssä.
- 456 – Koulutetaan järjestöjä tiedostamaan ja huomaamaan toimintansa
- 457 yhdenvertaisuutta edistävät ja heikentävät tekijät.
- 458

459 **Opiskelijat voivat osallistua järjestötoimintaan henkilökohtaisista**  
460 **ominaisuuksistaan ja terveydentilastaan riippumatta. (sopo, järjestöt ja yv)**

- 461 – Edistetään järjestöjen ymmärrystä opiskelijoiden moninaisuudesta sekä
- 462 järjestötoiminnan saavutettavuudesta koulutusten ja viestinnän avulla.
- 463 – Kannustetaan järjestöjä tekemään yhteistyötä esteettömyyssuunnittelijan
- 464 kanssa.
- 465

466 **Mielenterveyden ongelmista kärsivät saavat tukea opiskelutovereiltaan. (sopo,**  
467 **järjestöt, yv)**

- 468 – Jaetaan järjestötoimijoille ja muille opiskelijoille materiaalia, ja järjestetään
- 469 koulutus, jossa käsitellään puheeksiottamista ja toimimista tilanteessa, jossa
- 470 on huolestunut opiskelutoverinsa hyvinvoinnista.
- 471 – Koulutetaan ja tuetaan tiedekuntajärjestöjä, jotta mielenterveysasioista
- 472 kommunikointi tiedekunnille helpottuisi.



- 473 – Lisätään järjestöjen ja yliopiston keskinäistä tietoutta, esimerkiksi viestimällä  
474 Mielen päällä -hankkeesta ja OpintoVartusta.  
475

476 **Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua opiskelijatoimintaan**  
477 **opiskelupaikkakunnasta ja varallisuudesta riippumatta.** (Satakunta, järjestöt)

- 478 – Ylläpidetään ja kehitetään keskusteluyhteyksiä Satakunnan kampusten  
479 järjestöjen kanssa.  
480 – Kannustetaan järjestöjä järjestämään maksuttomia tapahtumia ja  
481 tarjoamaan monipuolisia osallistumisen tapoja, kuten hybridiosallistuminen.  
482 – Kannustetaan järjestöjä järjestämään tapahtumia siten, että niihin voi  
483 osallistua vähävaraisena esimerkiksi halvempien vaihtoehtojen,  
484 vähävaraisuuslennuksien tai vapaaehtoisten tukimaksujen kautta.  
485

486 **Järjestöt kiinnittävät edunvalvonnassaan huomiota opiskelun saavutettavuuteen.**  
487 (sopo, kopo, yv)

- 488 – Koulutetaan järjestökopoja huomioimaan edunvalvontatyössään erityisesti  
489 opetusmenetelmien ja -tilojen saavutettavuus.  
490 – Kannustetaan järjestöjä nostamaan esille opiskelutilojen saavutettavuusasiat  
491 ja viemään niitä eteenpäin.  
492

493 **Järjestöjen tilat ovat saavutettavia.** (sopo, järjestöt, yv)

- 494 – Tuetaan ja neuvotaan järjestöjä tilojensa sosiaalisen ja fyysisen  
495 saavutettavuuden parantamisessa.  
496 – Vaikutetaan yliopistoon esteettömien järjestötilojen puolesta.  
497 – Kannustetaan järjestöjä edistämään järjestötilojen saavutettavuutta.  
498

499 **4.2 Tapahtumat ja turvallisempi tila**

500 Turvallisempi tila tarkoittaa, että pyritään mahdollistamaan kaikille vapaus olla  
501 oma itsensä ja olla osallinen toiminnassa. Turvallisemmassa tilassa häirintää  
502 ehkäistään ja siihen puututaan. Häirintää on mikä tahansa toiminta tai käytös, joka  
503 on toista alistavaa, vihamielisen ja epämiellyttävän ilmapiirin luomista tai ihmisen  
504 tai ihmisryhmän uhkailua. Periaatteiden tarkoitus on lisätä TYYssä ja sen  
505 järjestöissä toimimisen turvallisuutta. Turvallisemman tilan periaatteet ohjaavat  
506 jäseniä, tapahtumaosallistujia tai muuta rajattua ihmisryhmää, jonka kesken niihin  
507 vaikutetaan ja sitoudutaan. Järjestöt voivat myös käyttää toiminnassaan henkilöitä,  
508 jotka vastaavat toiminnan yhdenvertaisuudesta tapahtumakohtaisesti.

509 **Turvallisemman tilan periaatteet ovat laajasti käytössä yliopistoyhteisössä.** (sopo,  
510 yv, järjestöt)

- 511 – Järjestöt luovat oman turvallisemman tilan periaatteensa yhteisöä  
512 osallistavasti ja erilaiset toimintaympäristöt huomioon ottaen.



- 513 – TYY päivittää omat turvallisemman tilan periaatteensa vähintään  
514 ohjelmapäivityksen yhteydessä, ja ne löytyvät helposti nettisivuilta.  
515 – Turvallisemman tilan periaatteita käytetään kaikissa tapahtumissa, ja ne  
516 ovat näkyvästi saatavilla.  
517

518 **Tapahtumissa ei painosteta päihteiden käyttöön. (sopo, yv)**

- 519 – Ohjeistetaan järjestöjä ottamaan päihteettömyys huomioon jo tapahtumien  
520 suunnitteluvaiheessa.  
521 – Kannustetaan järjestöjä järjestämään päihteettömiä tapahtumia.  
522 – Herätetään esimerkiksi koulutusten yhteydessä keskustelua  
523 alkoholikulttuurista ja alkoholin käytöstä.  
524

525 **Järjestöt tietävät, mitä TYYn häirintäyhdyshenkilöt tekevät ja osaavat hyödyntää**  
526 **heitä toiminnassaan. (sopo)**

- 527 – Koulutetaan järjestöjä vuosittain TYYn häirintäyhdyshenkilöistä ja heidän  
528 toiminnastaan.  
529 – Ohjeistetaan järjestöjä käsittelemään kiusaamis- ja syrjintätapaukset  
530 välittömästi, jos sen kaltaista toimintaa ilmenee tapahtumassa ja  
531 toiminnassa.  
532 – Kannustetaan järjestöjä tekemään omat häirintätilanteisiin puuttumisen  
533 periaatteet, ja ohjeistetaan järjestöoppaassa asiasta.  
534

535 **Järjestöjen tapahtumissa tarkkaillaan yhdenvertaisuutta (sopo, yv, järjestöt)**

- 536 – Hallitukset vastaavat yhdenvertaisuusvastaavien, häirintäyhdyshenkilöiden  
537 tai turvahenkilöiden nimeämisestä tapahtumakohtaisesti.  
538 – Yhdenvertaisuusvastaavat eivät toimi yksin.  
539 – Vastuuhenkilön yhteystiedoista on tiedotettu selkeästi tapahtuman  
540 osallistujille, jotta he voivat tarvittaessa ilmoittaa havainnoistaan tai  
541 kokemuksistaan tarkkailijalle.  
542 – Yhdenvertaisuusvastaava ei ryhdy jatkotoimenpiteisiin ilman suostumusta.  
543 – Kartoitetaan, kuka tai ketkä voivat toimia häirintäyhdyshenkilö -nimikkeen  
544 alla, jottei sitä väärinkäytetä ja se säilyttää merkityksensä.  
545

546 **Tapahtumissa ei esiinny kiusaamista, syrjintää, häirintää eikä rasismia. (sopo, yv)**

- 547 – Koulutetaan järjestöjä siitä, miten toimia havaitessaan tai kokiessaan  
548 vihapuhetta, häirintää, syrjintää tai rasismia järjestön tapahtumissa.  
549 – Ohjeistetaan järjestöjä ja heidän jäseniään olemaan yhteydessä TYYn  
550 häirintäyhdyshenkilöihin tällaisissa tilanteissa.  
551 – Ohjeistetaan järjestöjä järjestämään anonyymi palautemahdollisuus  
552 tapahtumien yhteyteen, jonka avulla voi matalalla kynnyksellä ilmoittaa  
553 epäasiallisesta käytöksestä.  
554

555 **Tapahtumat ovat fyysisesti ja sosiaalisesti saavutettavia. (sopo, yv)**

- 556 – Ohjeistetaan järjestöjä ottamaan eri saavutettavuusnäkökulmat huomioon  
557 tapahtuman suunnittelussa ja tapahtumapaikkaa valitessa.





- 558 – Ohjeistetaan järjestöjä huomioimaan tapahtumien tarjoiluissa poikkeavat  
559 ruokavaliot vähintään silloin, kun ne ovat etukäteen tiedossa.
- 560 – Ohjeistetaan järjestöjä kertomaan tapahtumatilojen fyysisestä  
561 saavutettavuudesta jo tapahtumakutsussa.
- 562 – Ohjeistetaan järjestöjä kertomaan tapahtuman säännöistä ja  
563 palautemahdollisuudesta jo tapahtumakutsussa.  
564
- 565 **Jokaiselle opiskelijalle on tarjolla mielekästä toimintaa opiskelijayhteisössä.** (sopo,  
566 järjestöt ja yv)
- 567 – Kannustetaan järjestöjä järjestämään monipuolisesti erisisältöisiä ja -aikaisia  
568 tapahtumia.
- 569 – Kannustetaan järjestöjä seuraamaan ja kartoittamaan jäsenistönsä tarpeita.
- 570 – Kannustetaan järjestöjä markkinoimaan tapahtumista ja toiminnastaan  
571 laajasti eri viestintäkanavilla, jotta mahdolliset uudet jäsenet voivat löytää  
572 järjestön toiminnan.
- 573 – Järjestöjen toiminnasta tiedotetaan laajasti eri viestintäkanavilla.
- 574 – Kannustetaan järjestöjä ja jäseniä seuraamaan TYyn viestintäkanavia.  
575
- 576 **Kansainvälisille opiskelijoille on tarjolla toimintaa myös muissa kuin kansainvälisille**  
577 **opiskelijoille suunnatuissa järjestöissä.** (kv)
- 578 – Kannustetaan järjestöjä järjestämään kaksikielisiä (suomi ja englanti)  
579 tapahtumia ja tiedottamaan niistä myös kaksikielisesti.
- 580 – Toimitaan roolimallina kaksikielisessä viestinnässä järjestöille.
- 581 – Kannustetaan järjestöjä huomioimaan kansainväliset opiskelijat  
582 suomenkielisissä tapahtumissa esimerkiksi tulkkamalla heille tapahtuman  
583 keskeiset asiat.
- 584 – Kannustetaan kv-tuutoreita integroimaan kansainväliset opiskelijat osaksi  
585 järjestöjä esimerkin kautta.
- 586 – Kannustetaan järjestöjä kartoittamaan ei suomea puhuvien jäsenten määrä  
587 toiminnassaan ja arvioimaan englanninkielisen viestinnän lisäämistä  
588 esimerkiksi kuukausittaisen englanninkielisen koontiviestin avulla.
- 589 – Ohjeistetaan ainejärjestöjä ja kv-tuutoreita lukukausien alussa  
590 kansainvälisten opiskelijoiden tavoittamiseksi.  
591
- 592 **4.3 Viestintä**
- 593 **Järjestöjen viestintä on saavutettavaa ja yhdenvertaista.** (viestintä, yv)
- 594 – Koulutetaan ja ohjeistetaan järjestötoimijoita opiskelijoiden moninaisuuden  
595 huomioimisesta viestinnässä.
- 596 – Ohjeistetaan järjestötoimijoita viestinnän visuaalisesta saavutettavuudesta.
- 597 – Muistutetaan järjestöjä englanninkielisen nettisivuosoituksen päivittämisestä  
598 vuosittain.





- 599 – Kannustetaan järjestöjä viestimään englanniksi kaikesta, mikä voi koskea ei  
600 suomea puhuvia opiskelijoita.  
601 – Viestitään vaaleista kaksikielisesti suomeksi ja englanniksi.  
602

### 603 **Viestinnässä ei puhuta kenestäkään loukkaavasti. (kv, järjestöt)**

- 604 – Ohjeistetaan järjestöjä olemaan käyttämättä sukupuolittunutta,  
605 stereotyyppittelevää, rassistista ja muuten syrjivää kieltä tai kuvastoa.  
606 – Käsitellään järjestöjen viestinnästä tullut palaute tarvittaessa asianosaisten  
607 järjestöjen kanssa.  
608

## 609 **5. Yliopisto ja yhteiskunta**

610 Opiskelijoiden edunvalvojana TYYllä on velvollisuus tarkkailla ja omilla toimillaan  
611 edistää yhdenvertaisuuden toteutumista yliopistossa. Yliopiston tulee kohdella  
612 opiskelijoita yhdenvertaisesti, tarjota yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskeluun ja  
613 huolehtia myös riittävästä opiskelun tukipalveluista. Tämän kohdan tavoitteet  
614 toimivat TYYlle edunvalvonnan ohjenuorina.

615 Ylioppilaskuntana TYY on myös aktiivinen yhteiskunnallinen toimija, joka osallistuu  
616 julkiseen keskusteluun yliopistoyhteisön ulkopuolella. Yhdenvertainen,  
617 saavutettava ja syrjimätön yhteiskunta edistää sekä opiskelijoiden että muiden  
618 yksilöiden osallisuutta ja yhteiskunnallisia pyrkimyksiä.

### 619 **5.1 Yliopisto**

#### 620 **Opiskelijat osallistuvat yliopiston yhdenvertaisuustyöhön. (sopo, yv)**

- 621 – Osallistutaan yliopiston yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman  
622 tekemiseen, ja valvotaan sen toteutumista.  
623 – Pidetään huolta, että opiskelijoita osallistetaan suunnitelman tekemiseen  
624 laajasti.  
625 – Opiskelijat osallistuvat yliopiston kehittämiseen yliopiston eri yksiköissä  
626 kaikissa tiedekunnissa. (sopo, kopo)  
627 – Kannustetaan opiskelijoita lähtemään mukaan eri työryhmiin ja –elimiin.  
628 – Vaikutetaan siihen, että opiskelijat ovat edustettuina ja huomioidaan eri  
629 toimiryhmissä mahdollisimman kattavasti.  
630

#### 631 **Koulutus on järjestetty saavutettavasti. (sopo, kopo, yv)**

- 632 – Osallistutaan saavutettavuutta ja yksilöllisiä opiskelujärjestelyjä koskevan  
633 ohjeiston laadintaan ja valvotaan sen toteutumista.  
634 – Informoidaan opiskelijoita opiskelujärjestelyistä TYYn nettisivuilla.  
635 – Lisätään opiskelijoiden tietoisuutta yliopistolla erityisjärjestelyistä.  
636 – Edistetään sitä, että yliopiston tietokoneet tukisivat lukulaitteita ja muita  
637 esteettömyyden apuohjelmia.  
638 – Edistetään yksilöllisiä oppijoita hyödyttäviä, joustavia ja monipuolisia  
639 opintosuoritusmahdollisuuksia.



640

641 **Yliopisto on saavutettava ja esteetön ympäristö. (sopo ja yv)**

- 642 – Edistetään yliopiston kyltityksen muokkaamista saavutettavaksi
- 643 näkövammaisille ja ei suomea puhuville.
- 644 – Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa saavutettavuutta heikentävät paikat.
- 645 – Kartoitetaan yhdessä yliopiston kanssa ratkaisuja, joilla yliopistonmäestä ja
- 646 muista yliopiston esteellisistä paikoista saadaan saavutettavampi
- 647 liikkumisrajoitteisille.
- 648 – Vaikutetaan sukupuolineutraalien wc-tilojen ja pukuhuoneiden lisäämiseksi
- 649 kampuksella ja korkeakoulun liikuntapalveluissa.
- 650 – Edistetään yliopiston intranetin saavutettavuuden parantamista välittämällä
- 651 aktiivisesti TYU:n tietoon tulevaa, intranettiä koskevaa palautetta yliopistolle.
- 652 – Tehdään aktiivista yhteistyötä yliopiston viestinnän kanssa, jotta informaatio
- 653 tavoittaa laajasti opiskelijat.
- 654

655 **Erilaisista taustoista tuleviin opiskelijoihin suhtaudutaan opetus- ja**  
656 **tuutorointitilanteissa avoimesti. (sopo, kopo)**

- 657 – Vaikutetaan niin, että yliopisto ja tiedekunta korostavat jo
- 658 johdantoluennoilla, että yliopistoelämään kuuluu kanssaihminen
- 659 kunnioittaminen ja moninaisuuden hyväksyminen.
- 660 – Tehdään yhdenvertaisuusasioista helposti lähestyttäviä ja integroidaan ne
- 661 arkeen esimerkiksi matalan kynnyksen kampanjan avulla lukuvuoden
- 662 alussa.
- 663 – Edistetään sitä, että yliopisto kysyy säännöllisesti opiskelijoilta, ovatko nämä
- 664 kohdanneet tai havainneet opetustilanteissa syrjintää, loukkaavaa puhetta,
- 665 rasismia, seksismiä tai muuta vastaavaa.
- 666 – Varmistetaan, että opiskelijoiden ongelmallisiksi kokemat tilanteet tulevat
- 667 tarvittaessa käsitellyiksi asianosaisen/asianosaisien kanssa.
- 668

669 **Ketään ei kiusata yliopistolla. Kiusaamistapaukset tulevat ilmi ja ne selvitetään**  
670 **asiallisesti. (sopo, yv)**

- 671 – Varmistetaan, että yliopistolla on helposti saatavilla tietoa siitä, kuinka
- 672 toimia, jos kohtaa kiusaamista omakohtaisesti tai muiden kohdalla.
- 673 – Käsitellään mahdolliset kiusaamistapaukset OpintoVartu-mallia ja sovittelua
- 674 hyödyntäen.
- 675 – Tarjotaan tukea ja ohjausta kiusatuiksi tulleille.
- 676 – Järjestetään korkeakoulukiusaamisen vastainen kampanja vuosittain.
- 677

678 **Mielenterveyden ongelmat eivät muodostu opiskelun esteeksi. (sopo, yv)**

- 679 – Edistetään riittäviä opintopsykologiresursseja ja matalan kynnyksen
- 680 opiskelun tuen palveluiden saatavuutta.
- 681 – Edistetään mielenterveysongelmien ennaltaehkäisyä opiskelutaitojen
- 682 tukemiseen tähtäävän opetuksen sisällyttämistä opintojen ohjaukseen.



- 683 – Tiedotetaan Kelan tuista, joihin opiskelijat eri elämäntilanteissa ovat  
684 oikeutettuja, jotta he osaavat hakea ja käyttää niitä.  
685 – Viestitään OpintoVartun tarjoamista palveluista ja kannustetaan järjestöjä  
686 viestimään opiskelua tukevista palveluista jäsenistölleen.  
687
- 688 **Perheen ja opiskelun pystyy vaivattomasti sovittamaan yhteen.** (sopo, kopo, yv)
- 689 – Kannustetaan opetushenkilökuntaa suhtautumaan myönteisesti lasten  
690 läsnäoloon opetustilanteissa.  
691 – Selvitetään ja edistetään lyhytaikaisia lastenhoitomahdollisuuksia  
692 luentoaikoina.  
693 – Edistetään sitä, että opetushenkilökunta tiedottaa kurssikuvauksissa myös  
694 mahdollisten kurssiin liittyvien pienryhmien aikatauluista.  
695
- 696 **Opiskelijat ovat tasa-arvoisessa asemassa taustastaan tai ulkoisista tekijöistä**  
697 **riippumatta.** (sopo, kopo ja yv)
- 698 – Yliopisto antaa erityistä tukea sitä tarvitseville.  
699 – Kannustetaan yliopistoa siirtymään sukupuolisensitiivisyyteen  
700 kommunikointiin.  
701 – Koulutetaan yliopistoa stereotyyppioista ja yhdenvertaisuuden edistämisen  
702 toimialoista.  
703
- 704 **Erilaiset kulttuurit nähdään tiedeyhteisön vahvuutena. Yliopistolla on**  
705 **nollatoleranssi rasismiin.** (sopo, yv)
- 706 – Kartoitetaan, onko yliopistolla selvät käytännöt rasismitapauksiin  
707 puuttumiseksi sekä henkilökunnan että opiskelijoiden kohdalla.  
708
- 709 **Kansainväliset opiskelijat saavat riittävästi tukea suomalaisessa tiedeyhteisössä**  
710 **toimimiseen.** (sopo, kopo, kv)
- 711 – Suunnitellaan kansainvälisten opiskelijoiden tuutorointia yhdessä yliopiston  
712 kanssa.  
713 – Edistetään englanninkielisen opetuksen laadun ja tarjonnan kehittämistä  
714 rinnakkain muiden kotimaisten ja vieraiden kielten kanssa eri oppiaineissa.  
715 – Edistetään riittävän suomen kielen opetuksen tarjoamista kansainvälisille  
716 opiskelijoille.  
717
- 718 **5.2 Yhteiskunta**
- 719 **TYU vaikuttaa yhdenvertaisen yhteiskunnan kehitykseen.** (sopo, pj, yv)
- 720 – Osallistutaan yhdenvertaisuuden edistämiseen tähtääviin kampanjoihin ja  
721 tempauksiin, kuten Prideille, tai rasisminvastaiseen toimintaan kutsuen  
722 järjestöt mukaan.



- 723 – Pidetään julkisessa keskustelussa ja lausunnoissa esillä  
724 yhdenvertaisuusnäkökulmia.  
725 – TYY puuttuu seksismiin, homofobiaan, transfobiaan sekä muihin vastaaviin  
726 syrjinnän muotoihin.  
727

## 728 Opiskelija-asumisessa erityisryhmät huomioidaan läpileikkaavasti. (sopo, yv)

- 729 – Opiskelija-asumiseen liittyvässä vaikutustyössä painotetaan erityisryhmien  
730 huomiointia ja esteettömyyttä.  
731 – Vaikutetaan TYSiin ja yliopistoon kohtuullisen asuntomäärän takaamiseksi  
732 kansainvälisille opiskelijoille.  
733

## 734 6. Ohjelman toteutumisen arviointi

735 Yhdenvertaisuusohjelman toteutumista seurataan vuosittain, ja se päivitetään  
736 neljän vuoden välein tai tarvittaessa. Kattava tarkastelu tavoitteiden  
737 toteutumisesta tehdään puolivuotiskatsauksen ja toimintakertomuksen  
738 yhteydessä. Päävastuu seurannasta on hallituksen yhdenvertaisuusvastaavalla ja  
739 toissijainen vastuu sosiaalipoliittisella asiantuntijalla, jotka arvioivat tavoitteiden  
740 pitkäjänteistä toteutumista TYYn muun toimiston avustuksella.  
741 Puolivuotiskatsauksen yhteydessä tehtävän arvioinnin lisäksi  
742 toimintakertomuksessa on yhdenvertaisuutta käsittelevä osio, jonka laatii  
743 hallituksen yhdenvertaisuusvastaava kautensa päätteeksi.

744 Tavoitteita voidaan arvioida kolmiportaisesti sen mukaan, kuinka hyvin ne ovat  
745 kehittyneet koko ohjelmakauden aikana. Konkreettisempien toimenpiteiden  
746 toteutuminen arvioidaan asteikolla toteutunut - osittain toteutunut - ei toteutunut  
747 jokaisen kalenterivuoden osalta. Jotta seuranta olisi helpompaa tulevana vuosina,  
748 voidaan seurantaraporttiin kirjoittaa sanallisesti, miten toimenpide on edennyt ja  
749 mitä toimenpidettä edistääksemme tulisi seuraavaksi tehdä. Eri vuosina tehtävät  
750 arviot toteutumisesta kirjataan yhteen dokumenttiin. Syvämmämpi arviointi  
751 ohjelman etenemisestä toimitetaan ohjelmakauden puolivälissä ja lopuksi  
752 edustajistolle joko hallituksen puolivuotiskatsauksen tai syyskauden ensimmäisen  
753 kokouksen yhteydessä. Väli vuosina etenemistä kuvaillaan toimintakertomuksissa  
754 lyhyemmin.